

Byl jednou jeden muž, jakých je na světě spousta. Každý den pracoval v lese a ohýbal u ohně smrkové větvičky, na výrobu dřevěných ohrad. Jeho žena zatím doma předla, vařila a starala se o domácnost. Tak měl každý svou práci, muž ale pořád reptal, že kvůli obživě dře a otročí jenom on, zatímco manželka nanejvýš uvaří kaši, sedí si doma, jí a žije si blaze. Žena mu vysvětlovala, že se doma taky musí pořádně ohánět, a že kdyby se nestarala o domácnost, muž by neměl nic do úst ani na sebe. On ale nic z toho nechtěl slyšet. Měl za to, že všechno leží jen na jeho bedrech. (Miroslav Pošta (ed.): *Švédské pohádky*. Verzone, Praha, 2014)

Opravte chyby v textu.

Rozbor komunikační situace

1. O jaký žánr se jedná?
2. Kdo jsou hrdinové příběhu?
3. Jak jsou charakterizováni hlavní hrdinové příběhu?

Syntaktický rozbor

1. Určete formu první výpovědi.
2. Kolik je v úryvku souvětí souřadných?
3. Najděte v úryvku všechny několikanásobné větné členy a určete jejich druh.
4. Jakým větným členem je v textu výraz *spousta*.

Lexikální a slovotvorný rozbor

1. Rozdělte slovo *vysvětlovat* na morfémy a pojmenujte je.
2. Od kterého slova je odvozeno slovo *otročit*?
3. Určete kořen ve slově *ohrada*.
4. Uveďte alespoň pět výrazů se stejným kořenem. Jmenujte slovo nadřazené slovu *muž*.
5. Vypište z textu všechna prefigovaná slovesa.

Slovnědruhový a tvaroslovný rozbor

1. Vyhledejte v textu zájmena a určete jejich druh.
2. Napište infinitiv slovesného tvaru *předla*. K jaké alternaci dochází?
3. Vysvětlete výraz *měl za to*.
4. Určete vzor slova *bedra*.
5. Jakým slovním druhem je v textu výraz *kvůli*? S jakým pádem se pojí? Jakými synonymy se dá nahradit?

Stylistický rozbor

1. Nahradte v textu podtržená slova; snažte se zachovat stylovou hodnotu výrazu.

Byl jednou jeden muž, jakých je na světě spousta. Každý den pracoval v lese a ohýbal u ohně smrkové větvičky na výrobu dřevěných ohrad. Jeho žena zatím doma předla, vařila a starala se o domácnost. Tak měl každý svou práci, muž ale pořád reptal, že kvůli obživě dře a otročí jenom on, zatímco manželka nanejvýš uvaří kaši, sedí si doma, jí a žije si blaze. Žena mu vysvětlovala, že se doma taky musí pořádně ohánět, a že kdyby se nestarala o domácnost, muž by neměl nic do úst ani na sebe. On ale nic z toho nechtěl slyšet. Měl za to, že všechno leží jen na jeho bedrech.